

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05-05-3581-105/19 MM
Sarajevo, 12.04.2019. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- o v d j e -

n/r Elmedin Konaković, predsjedavajući

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Jasne Duraković, dostavlja se

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Jasna Duraković, na Petoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 27.02.2019. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavila je zastupničko pitanje, kako slijedi:

"Skupština KS je usvojila, a Vlada KS primjenila mjere za rješavanja pitanja zagađenosti. Postavlja se pitanje: Koliko su te mjere efektivne i da li zaista daju rezultate?

Najočiti primjer dugoročnog ugrožavanja ljudskog zdravlja i života, kroz zagađenje zraka imaju građani u Vogošći, a to je uzrokovano korištenjem privatnih ložišta i dima koji ulazi u njihove stanove, korištenjem upravo privatnih kotlovnica i ložišta.

Pored toga najveći zagađivač zraka jeste preduzeće „BAGS ENERGOTEHNIKA d.d Vogošća“, koje još uvijek radi na baze tehnologije iz 1974.godine. Vrlo dobro znamo šta to znači, a toliko je nerješениh problema oko ovog zagađivača, počev od statusnih pitanja (imovinskih, vlasničkih) i stalno čekamo da Vlada KS ponudi rješenje.

Danas neću otvarati problem fmansiranja ovog zagađivača od strane Vlade Kantona Sarajevo, ali ću svoje pitanje preusmjeriti na stanare u ulici Tome Mendeša u Vogošći, koji cijelu zimu proživljavaju torturu jer se u privatnom objektu ispred zgrade koristi privatno ložište jačine 35 KW. Mještani tvrde da se u ovoj kotlovnici loži ugalj, smeće, fotografski papir. Napomenut ću samu štetnost fotografskog papira. Za njegovu izradu koriste se supstance kao što su tatanij dioksid i barit, koji u kontaktu sa vatrom mogu izazvati gušenje, bronhitis, i teške plućne bolesti.

U stambenoj zgradi živi preko 100 stanara, među njima su trudnice i djeca, njih skoro 30. Nalazi pokazuju da su jedno dijete i majka u ovoj stambenoj jedinici zbog štetnih uticaja dima iz privatnih ložišta koji ulazi u njihove stanove, oboljeli čak i od težeg oblika bronhitisa. Za to postoje i ljekarski nalazi. Stanari su se obraćali općinskoj ekološkoj inspekciji. Oni su ih uputili Kantonalnoj inspekciji. Kantonalna okolišna inspekcija im je kazala kako to nije predmet njihovog djelovanja i uputili su ih Eko policiji. Ni EKO policija se ovim ne bavi već su ih prosljedili dalje Protupožarnoj inspekciji MUP-a KS. Iz ove inspekcije mogli su samo naložiti čišćenje dimnjaka. Inspekcija je konstatovala da se za zagrijavanje privatne jedinice koristi ugalj. Ovaj problem se i dalje ne rješava.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

1. *Ko je odgovoran za ugrožavanje ljudskog života korištenjem privatnih ložišta i otrovnog dima koji zagađuje okolinu i ugrožava zdravlje ljudi i ko štiti ove građane, njihove živote i interese?- nijedna inspekcija, jer nijedna inspekcija nema u svom programu rada zaštitu ovih građana, što je silna diskriminacija ovih 100 ljudi na navedenoj lokaciji.*
2. *Zašto u nadležnostima kantonalne okolišne inspekcije ne postoji kontrola, kao i kaznene odredbe za privatna ložišta?*
3. *Privatna ložišta su među najvećim zagađivačima u KS, a po pitanju tog problema ništa se ne radi. Hoće li se to konačno promijeniti i kada možemo očekivati da ova Vlada preduzme konkretne mjere po pitanju rješavanja ovog problema?"*

ODGOVOR:

Kontrola privatnih ložišta nije regulisana niti jednim zakonom.

Zakon o stvarnim pravima Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 66/13 i 100/13), članom 329. propisuje da niko nema pravo samovlasno smetati tuđi posjed, niti ga u posjedovanju uznemiravati, osim kad je to zakonom odnosno odlukom suda donesenom na osnovu zakona koji to dopušta. Takođe, Zakon istim članom propisuje da je samovlasno i kad je čin oduzimanja ili smetanja posjeda učinjen u nekom javnom ili općem interesu, ako nije dopušten zakonom ili na osnovu zakona.

Zakon o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 2/17), članom 10. propisuje da se inspeksijski nadzor i nalaganje upravnih i drugih mjera i radnji propisuje zakonom.

Zakonom o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", br. 33/03 i 4/10) propisano je da se inspeksijski nadzor vrši nad operatorima postrojenja kako bi se provjerilo da li su emisije koje isti emituju u skladu sa odgovarajućim graničnim vrijednostima i sa drugim uvjetima iz okolinske dozvole koja je izdata za dati izvor emisije. Ni jednom odredbom navedeni Zakon ne propisuje nadzor nad privatnim kućnim ložištima.

To znači da bi se Zakonom o zaštiti zraka FBiH trebala urediti i pitanja inspeksijskog nadzora u slučaju da postoji sumnja da se u kućnim ložištima koristi otpad i nedozvoljeni energenti, kako bi inspektori zaštite okoliša mogli imati pravni osnov za postupanje, a da pri tom ne krše član 329. Zakona o stvarnim pravima.

Dana 18.12.2018. godine ovo Ministarstvo je zaprimilo zahtjev Federalnog ministarstva okoliša i turizma, kojim traže mišljenje na Draft Zakona o zaštiti zraka. U mišljenju smo, između ostalog, naveli da Zakonom nisu utvrđeni efikasni načini kontrole značajnog broja zagađivača zraka, a posebno kontrole malih ložišta i vozila. Učestvujući u diskusiji i daljnjem radu na pripremi Zakona, dostavili smo konkretnu formulaciju, kako bi se uredila materija i preventivno djelovalo na smanjenje emisija iz kućnih ložišta. Intervencije se prije svega odnose na obavezu certificiranja peći, servisiranja i nadzor ugradnje, te kontrole kvaliteta energenata. Takođe smo tražili da se precizira i inspeksijski nadzor bez koga se realno ne mogu očekivati pomaci u smanjenju emisija iz ovog sektora.

Na konstataciju da je najveći zagađivač zraka preduzeće "Bags energotehnika" dd Vogošća, ističemo slijedeće:

Uzimajući u obzir da se u sistemu daljinskog grijanja Bags Energotehnika koristi mazut kao glavni energent, te obzirom na velike gubitke u sistemu, Studijom o proširenju i poboljšanju sistema

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029.
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo. Reisa Džemaludina Čauševića 1

daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo, poboljšanje i proširenje SDG u Vogošći izdvojen je kao jedan od prioriteta.

Analiza postojećeg stanja Bags Energotehnike pokazala je da se toplotna energija generiše u kotlovnici koja u sastavu ima 5 kotlovskih jedinica i to 3 na čvrsto gorivo (2 kotla nisu u funkciji) i 2 na mazut. Ukupna instalirana snaga postrojenja iznosi 92,44 MW. Trenutno su u pogonu dva parna kotla koja koriste mazut instalirane snage 23 MW. Angažirana snaga ovisi od vanjske temperature, a prema podacima BAGS Energotehnika u grijnoj sezoni 2018/2019 je do 6 MW.

Kroz Studiju poboljšanja, predložena su dva rješenja za Bags Energotehniku. Prvi scenarij uključuje proširenje i poboljšanje postojećeg sistema daljinskog grijanja zamjenom trenutnog energenta (mazuta) sa prirodnim gasom. Pored toga, drugi scenarij uključuje proširenje i poboljšanje postojećeg sistema daljinskog grijanja uz zamjenu trenutnog energenta sa biomasom na području Vogošće. Analizom predloženih rješenja sa tehničkog, finansijskog i okolišnog aspekta izabran je drugi scenarij, uzimajući u obzir da doprinosi povećanju udjela obnovljivih izvora energije u Kantonu Sarajevo i sigurnosti snabdijevanja. Ukupna investicija za izabrano rješenje koje podrazumijeva proširenje i poboljšanje sistema uz izgradnju nove kotlovnice na drvenu biomasu kapaciteta 14 MW, iznosi oko 16 mil KM.

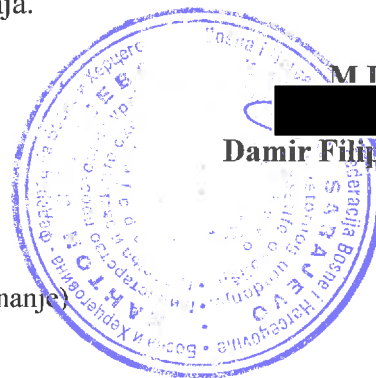
Opis izabranog poboljšanja navedenog preduzeća je kako slijedi:

Zbog ogromnih gubitaka toplote u sistemu, predviđena je zamjena postojeće vrelovodne mreže sa novom toplovodnom mrežom. Također, predviđena je i ugradnja kompletne sekundarne mreže, te cjevovoda i opreme unutar samih objekata, kao i ugradnja mjerila utroška toplote za nove objekte koji se spajaju na sistem daljinskog grijanja.

Prema analizi proširenja sistema daljinskog grijanja, potrebno je obezbjediti dodatnih 6.959 MWh toplotne energije, od čega je 5.870 MWh za potrebe zagrijavanja stambenih objekata, a preostalih 1.089 MWh za zagrijavanje javnih objekata. Javni objekti predviđeni za povezivanje na SDG u općini Vogošća su: Dom zdravlja Vogošća, Osnovna muzička škola "Mladen Pozajić" PŠ Vogošća, Osnovna škola "Zahid Baručija" i Vrtić "Trešnjica".

Efikasnost postojeće kotlovnice je ispod nivoa prihvatljivosti za ovakve sisteme, što zbog starosti postojeće opreme, što zbog činjenice da je trenutni konzum dosta manji od snage instaliranih kotlova te je predviđeno gašenje postojećih kotlova i instalacija novih na drvenu biomasu sa kompletnom pratećom opremom na istoj lokaciji.

Uzimajući u obzir trenutne energijske potrebe od 4.769 MWh, kao i priključenje novih korisnika, potrebna snaga nove kotlovnice je 14 MW. Predviđena je ugradnja tri kotla koji bi radili kaskadno, čime bi se produžio vijek trajanja postrojenja.

MINISTAR

Damir Filipović, MA prava

Dostaviti:

- ⊖ Naslov
- Vlada Kantona Sarajevo, ovdje (na znanje)
- Evidencija
- a/a

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029.
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

